

L'Excursionisme primerenc de Mossèn Jaume Oliveras

En el butlletí del Centre Excursionista de Catalunya corresponent a l'any 1913 hi trobem diverses referències a l'activitat pirinenca d'aquests anys, feta per mossèn Oliveras. A l'apartat crònica del Centre de gener de 1913, llegim que mossèn Oliveras fa la ressenya d'unes ascensions des de la Vall de Boí al pic d'Aneto, i des de Bagneres de Luchon a la Maladeta, amb l'acompanyament de nombrosos clixés fotogràfics. Recordem que aquest material fotogràfic en forma de negatius de vidre, és actualment depositat i consultable a la Fundació Maurí de la Garriga.

També hi llegim "... que el 7 de febrer de 1913 el reverend Jaume Oliveras continua la seva tanda de conferències per l'Alt Pirineu ressenyant les ascensions als pic de Culebras i Aneto per la Vall de Vallibierna. El 14 de febrer, el propi Mn. Jaume Oliveras relata l'ascensió, des de Vallibierna

a les valls d'Aran i Boí passant pels ports de Llauset, Gelada, Colomé i Ribereta".

En el butlletí d'abril de 1913 explica "... que es dona resposta favorable a l'expedient per part de l'Estat al Centre dels terrenys necessaris per a poder construir un nou i important refugi al peu de les muntanyes maleïdes, i informa que tant bon punt puguem començar les obres, es farà per tal de tenir-ho a punt i poder-lo inaugurar l'estiu vinent de 1914.

Suposem que per aquelles dates mossèn Oliveras ja havia realitzat per aquella zona diverses ascensions, des de que el 1906, havia fet l'ascensió a l'Aneto per l'aresta NO i descens per la cresta de Llosars, tal com recollí Agustí Jolis a la revista Montaña en escrit de pròpia mà de mossèn Oliveras, anys després, ja que l'article original no es publicà i es va perdre en els esdeveniments de 1936.

Aquesta crònica comença creant una certa intriga "...seria llarg d'explicar perquè el dia 24 de juliol de 1906 ens trobàvem sols mossèn Anton Arenas i l'infrascrit a la part baixa de la gelera de Coronas, sense piolet, ni brúixola, ni calçat adequat, ni cap mapa que ens indiqués, si el pic d'Aneto quedava a la nostra dreta o

a l'esquerra. I malgrat tot disposats a pujar-hi, sense cap provisió, ja que les havíem oblidat a la cabana de pastor".

Josep Oliveras Brossa 1874-1891
Foto: Arxiu Fundació Maurí

També Jean Escudier, a l'Aneto i els seus homes, se'n sorprèn d'aquesta improvisació, així com l'acudit de pujar per la cresta, sense abandonar la roca, per tal d'evitar la gelera en no portar el calçat adient. "... la providència vetllava per ells, i es manifestà en forma d'una ampolla de cafè que algú havia oblidat quinze dies abans i que els dos mossens imprudents begueren amb avidesa. Calia refer-se perquè la seva situació era poc envejable. Eren les 3 de la tarda al cim de l'Aneto, no tenien temps de tornar pel mateix camí, ja que se'ls hauria fet fosc. Tampoc tornar per la via normal, ja que hi havia la gelera.

Què els quedava? Una aresta desconeguda que baixava cap a Vallibierna. Així fou com el juliol de 1906, es deixà el cim de l'Aneto per primera vegada sense passar el pont de Mahoma. Ho feren amb el cor encongit i a corre-cuita, ja que com va explicar mossèn Oliveras tenien intenció de dir missa a Benasc, en motiu de ser la festa de Sant Jaume. Baixaren amb relativa facilitat fins a la bretxa de Llosars, després al llac i a la cabana on recuperaren les provisions i finalment al poble de Benasc, ben esgotats després de setze hores de marxa".

Per respondre la qüestió, d'on li venia l'afició a la muntanya, en aquest mateix butlletí, l'any passat publicàvem, en paraules de mossèn Jaume, i a partir d'una entrevista que li feren el 1952, respongué que per qüestions de salut, a raó de la mort de tres germans seus que moriren ben joves de malaltia.

També hem trobat una altra explicació de tipus més costumista de la seva afició a les altures, que ell mateix va relatar en una edició especial de Festa Major de l'any 1943 al Full d'Acció Catòlica de la Garriga, titulat "El meu record de la Festa Major".

"El que més record de la Festa Major són les banderes i estàndards que acompanyaven la processó, i que anaven en filera, tan altes que